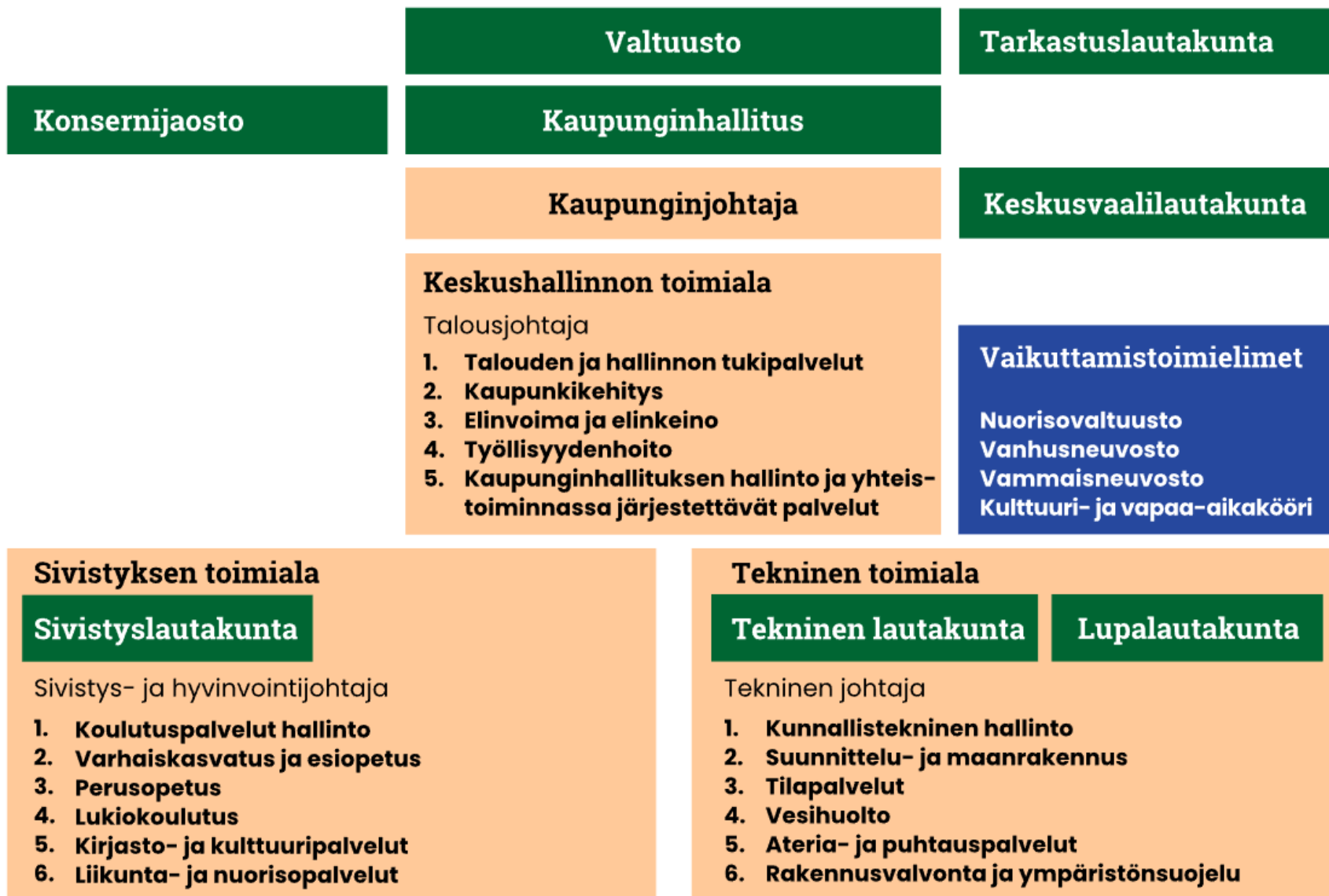

Ympäristönsuojeluviranomaisen rooli rakennustyömaiden pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyödyntämiskelpoisuuden arvioinnissa

Ympäristöinsinööri Riikka Niemenmaa

Pilaantumaton maa-aines

- Pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitetaan maaperästä kaivettua maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai joka ei sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa käyttö- tai sijoituspaikassa.
- Maa-aineksen pilaantumattomuus ja pilaantuneisuus määräytyvät periaatteessa maa-aineksen luonnontilaisuuden, sen sisältämien haitta-aineiden ja sen käyttö- ja sijoituspaikan herkkyyden perusteella.
- Kaivettu maa-aines, jonka edustavat haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaisen kynnyksarvon, on aina pilaantumaton.

Ulvila

Maa-aineksen jäteluonteen arviointi - Pilaantumattomuus

- Maa-aineksen tulee olla pilaantumaton. Pilaantumattomuus on osoitettava tutkimuksin maa-aineksille, jotka kaivetaan pilaantuneeksi todetulta tai epäillyltä alueelta tai muulta alueelta, jonka maaperässä voi alueen käyttöhistorian vuoksi olla haitallisia aineita. Pilaantumattomuuden arviointia edellytetään myös silloin, kun aistinvaraisesti havaittavat tekijät, kuten maa-aineksen poikkeava haju tai ulkonäkö, aiheuttavat epäilyksen mahdollisesta pilaantuneisuudesta. Muissa tapauksissa pilaantumattomuutta ei tarvitse yleensä erikseen osoittaa.

Maa-aineksen jäteluonteen arviointi – Varmuus

- Jatkokäytön tulee olla varmaa. Käytön varmuutta osoittaa se, että maa-aines toimitetaan kaivupaikalta suoraan käyttökohteeseen tai sitä varastoidaan vain lyhyen aikaan ennen käyttöä. Käyttöä ei voida pitää varmana, jos maa-ainesta joudutaan varastoimaan pitkään, pääsääntöisesti yli vuoden. Pitkäaikaisen varastoinnin osalta voidaan joutua tapauskohtaisesti harkitsemaan onko toiminta luonteeltaan ympäristöluvanvaraista, ts. onko toiminnassa kyse ympäristölupaa edellyttävästä jätteen pitkäaikaisesta varastoinnista. Jatkokäyttöä varten välivarastoitavan maa-aineksen käyttötarkoitus on oltava tiedossa jo maa-aineksia alueelle tuotaessa.

Ulvila

Maa-aineksen jäteluonteen arviointi – Suunnitelmallisuus ja muuntamattomuus

- Jatkokäytön tulee olla suunnitelmallista. Suunnitelman perusteella voidaan osoittaa, että maa-aineksen käytölle on olemassa todellinen tarve ja sen käytön tekniset edellytykset on yleisellä tasolla määritelty.
- Maa-aines on voitava jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia. Esikäsittelytoimena tehtävää mekaanista käsittelyä, jossa maa-ainesta pelkästään lajitellaan, seulotaan, sekoitetaan tai murskataan, ei katsota muuntamistoimeksi. Muuntamistoimena ei pidetä myöskään muuta sellaista maa-aineksen käsittelyä, jonka tarkoituksena on ainoastaan parantaa maa-aineksen rakennettavuusominaisuuksia (esimerkiksi stabilointi ja kiinteytys kaupallisilla sideaineilla, jotka eivät ole jätettä, pehmeiden aineiden lujittamiseksi).

Ulvila

Yleiset periaatteet pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntämiseen

- Suunnitelma - Hyödyntämistoiminnassa tarvittavien maa-ainesten määrä mitoitetaan ja toiminnan ajallinen kesto määritellään.
- Laadunvalvonta - Maa-ainesten joukkoon ei saa joutua muita jätteitä, kuten rakennusjätteitä. Rakennetulta alueelta kaivettaessa on samalla tehtävä aistinvaraista tarkastelua, jotta varmistutaan maa-aineksen pilaantumattomuudesta. Tehdyt havainnot on suositeltavaa dokumentoida esimerkiksi työmaapäiväkirjaan tai muulla tavalla kirjallisesti, jotta ne ovat todennettavissa mahdollista myöhempää tarvetta varten.
- Hyödyntäminen - Pyrittävä suorittamaan siten, että hyödyntämispaikalle toimitettu maa-aines menee suoraan hyödyntämispaikan rakenteisiin eikä maa-aineksia jouduta varastoimaan pitkää aikaa ennen hyödyntämistä.

Hyödyntämisestä ilmoittaminen ympäristönsuojeluun

- Maa-aineksen hyödyntäjän on oltava selvillä arviointiperusteiden täyttymisestä ja selvitettävä ne tarvittaessa viranomaiselle. (Jätelaki 12 §)
- Maa-aineksen hyödyntäjän edun mukaista on dokumentoida ja säilyttää arviointiperusteena käytetty tietoaineisto, jotta se voidaan tarvittaessa esittää valvontaviranomaiselle.
- Suositeltavinta on ottaa yhteyttä hyvissä ajoin ennen maa-aineksen hyödyntämistä kunnan ympäristönsuojeluun, jotta voidaan arvioida hyödyntämisen edellytykset sekä vaatiiko hyödyntäminen mahdollisesti muita lupia.
 - Käytännöt kuntakohtaisia
 - Vältetään harmilta ja ylimääräiseltä työltä, mikäli jälkikäteen todetaan, että hyödyntäminen olisi vaatinut ympäristönsuojelulain tai maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia.

Kiitos!

Yhteystiedot:

Riikka Niemenmaa

riikka.niemenmaa@ulvila.fi

044 701 3351